

GERLO, Aloïs, eerste rector van de Vrije Universiteit Brussel (Middelburg [Nederland] 29 januari 1915).

Na de lagere school (Baasrode), de middelbare school (Dendermonde) en het atheneum (Gent) studeerde hij aan de rijksuniversiteit te Gent klassieke filologie, waarin hij de titels van licentiaat (1936) en doctor (1938) behaalde. Hij studeerde daarna aan de Sorbonne (1938-'39) en aan de Université Libre de Bruxelles (Slavische talen, 1939-'41).

Zijn hele loopbaan speelt zich af in het onderwijs: in het middelbaar onderwijs als studiemeester, leraar en studieprefect (Ronse, Oostende, Vilvoorde, Etterbeek), in het hoger onderwijs aan de Vrije Universiteit te Brussel (1947), de rijkshandelshogeschool te Antwerpen (1956) en de rijksuniversiteit te Gent (1960), waar hij belast werd met het doceren van Latijnse letterkunde, geschiedenis der opvoedkunde, methodenleer.

Als voorzitter en bezieler van tal van geleerde genootschappen, van congressen en van internationale colloquia bevorderde hij de wetenschappelijke studie van het humanisme en van de renaissance, waarbij vooral de figuren van Justus Lipsius en Desiderius Erasmus zijn speciale aandacht genoten. Zijn wetenschappelijke produktie ligt – naast studies, gewijd aan Charles de Coster – op het vlak van de Latijnse letterkunde (Tertullianus, Tibullus, Lucretius), het humanisme (Erasmus, Marnix van Sint Aldegonde, Justus Lipsius), het onderwijs en de opvoedkunde. Internationale faam en bekendheid verwierf hij vooral door zijn uiterst verzorgde bibliografieën betreffende het humanisme en de renaissance en door de publikatie van de briefwisseling van Lipsius en van Erasmus.

Kenmerkend voor de levenshouding van Gerlo is zijn voortdurend stellingnemen in de actualiteit. Gedurende de Tweede Wereldoorlog speelde hij een belangrijke rol in het verzet. De arbeidersklasse, waaruit hij stamt, heeft hij als socialistisch en Vlaamsbewust humanist nooit verloochend. In de V.B., in zijn ogen een onderdeel van een sociale ontvoogdingsstrijd, heeft hij zijn krachten vooral geconcentreerd op de organisatie van het Vlaamse onderwijs te Brussel, waar hij, uitgaande van het pedagogisch principe dat de huistaal ook onderwijstaal behoort te zijn, de Vlaamse jeugd tegen de sociale druk der verfransing wil beschermen. Vandaar zijn strijd tegen de „liberté du père de famille”, waarin hij de vrijheid der Brusselse machthebbers ziet om de Vlaamse kleine man in de verfransingsmachine der scholen te denationaliseren. Als algemeen voorzitter van het August Vermeylen-

fonds (1966), van de Vereniging van Vlaamse Professoren (1968), van het Algemeen Vlaams Congres te Brussel (1971) en van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (1971), heeft hij zich achter vele radicale Vlaamse eisen gesteld: de overheveling van Leuven-Frans naar Wallonië, de autonomie van de Vlaamse afdeling van de Université Libre de Bruxelles, het staatkundig federalisme, de toepassing van de taalwetten, de beperking van de Brusselse agglomeratie tot de 19 tweetalige gemeenten, het definitief karakter van de taalgrens.

De talloze artikelen, brochures, moties, waarin hij zijn standpunten scherp formuleert, verraden de felle kracht van een nooit aflatend polemist en pamflettist, die ervan overtuigd is, dat de Vlaamse sociale achterstand en achteruitstelling opgeheven kan worden, indien alle Vlaamse leiders bereid zijn zich daartoe te verenigen. Zijn verkiezing tot eerste rector van de sedert 1 oktober 1969 onafhankelijke Vrije Universiteit Brussel (2 juli 1969) heeft hem de gelegenheid gegeven het groeiproces van deze nieuwe Vlaamse universiteit te leiden door te waken over de wetenschappelijke waarde van haar onderwijs en over haar Vlaams en vrijzinnig karakter.

WERKEN: *De Vlaamse Beweging op nieuwe banen. Verzamelde opstellen* (1966); - *Un statut national pour Bruxelles*, in *Synthèses* (november 1968, p. 42-47); - talrijke bijdragen in *Mededelingen van het Vermeylenfonds* (1968 vlg.).

FRANS DE PAUW